

Wytyczne GIS, MZ i MEN dla organizatorów wypoczynku letniego dzieci i młodzieży w 2021 r.

Celem wdrażanych procedur jest:

- Wprowadzenie dodatkowych zabezpieczeń zmniejszających ryzyko zakażenia dzieci i młodzieży podczas pobytu na wypoczynku.
- Minimalizowanie ryzyka zakażenia poprzez wprowadzenie zrozumiałego regulaminu dla uczestników wypoczynku oraz ich rodziców/ prawnych opiekunów lub pełnoletnich uczestników chcących uczestniczyć w wypoczynku.
- Ograniczenie liczby kontaktów na terenie miejsca wypoczynku w ramach zabezpieczenia przed możliwym zakażeniem.
- Stosowanie się w miejscu wypoczynku do wymogów określających warunki bezpieczeństwa (m.in. opinia straży pożarnej, dopuszczenie obiektu do użyteczności publicznej).
- Kompleksowe działanie dostosowane do zaawansowania stanu epidemicznego.

Wytyczne zostały podzielone na cztery części:

- I. Zapewnienie bezpieczeństwa uczestnikom podczas pobytu na wypoczynku.
- II. Zapewnienie bezpieczeństwa w obiektach wypoczynku.
- III. Procedury zapobiegawcze: podejrzenie zakażenia koronawirusem uczestników wypoczynku, kierownika, wychowawcy lub innej osoby, z którą zawarto umowę o pracę, umowę cywilno-prawną lub umowę wolontariacką dotyczącą wykonywania zadań podczas wypoczynku.
- IV. Procedury postępowania w przypadku podejrzenia zakażenia u osoby mającej kontakt w ciągu ostatnich 10 dni z osobą zakażoną koronawirusem.

I. Zapewnienie bezpieczeństwa uczestnikom podczas pobytu na wypoczynku

Uczestnicy wypoczynku:

1. Są zdrowi w dniu wyjazdu, co poświadczają rodzice/prawni opiekunowie dziecka lub pełnoletni uczestnicy w pisemnym oświadczeniu o braku u uczestnika wypoczynku infekcji oraz objawów chorobowych sugerujących chorobę zakaźną.

2. Nie zamieszkiwali z osobą przebywającą w izolacji w warunkach domowych i nie miały kontaktu z osobą podejrzaną o zakażenie w okresie 10 dni przed rozpoczęciem wypoczynku, co stwierdza się na podstawie oświadczenia rodziców dziecka, prawnych opiekunów lub pełnoletniego uczestnika wypoczynku
3. Są przygotowani do stosowania się do wytycznych i regulaminów uczestnictwa związanych z zachowaniem dystansu społecznego oraz przestrzeganiem obowiązujących w tym zakresie przepisów i zasad higieny.

Rodzice/prawni opiekunowie uczestników wypoczynku:

1. Udostępniają organizatorowi i kierownikowi wypoczynku numer telefonu lub inny kontakt zapewniający szybką komunikację.
2. Zobowiązują się do niezwłocznego – do 12 godzin – odbioru dziecka z wypoczynku w przypadku wystąpienia u ich dziecka niepokojących objawów choroby (podwyższona temperatura, kaszel, katar, duszności, biegunka, wymioty lub wysypka).
3. Osoby odprowadzające dziecko na zbiórkę lub do obiektu są zdrowe, nie mają objawów infekcji lub choroby zakaźnej, nie podlega obowiązkowej kwarantannie lub izolacji .
4. Jeżeli dziecko choruje na chorobę przewlekłą, zwiększającą ryzyko ciężkiego przebiegu COVID-19, rodzic/prawny opiekun ma obowiązek poinformować organizatora o tym fakcie, na etapie zgłaszania udziału w wypoczynku, w karcie kwalifikacyjnej uczestnika wypoczynku. To samo dotyczy pełnoletniego uczestnika wypoczynku.
5. Należy zaopatrzyć uczestnika wypoczynku w maseczki do użycia podczas pobytu na wypoczynku.

II. Zapewnienie bezpieczeństwa w obiektach wypoczynku

Warunki zakwaterowania:

1. Wypoczynek może być organizowany tylko w obiektach, bazach i miejscach spełniających warunki bezpieczeństwa (m.in. opinia straży pożarnej, dopuszczenie obiektu do użyteczności publicznej).
2. Obiekty, w których jest organizowany wypoczynek dzieci i młodzieży, powinny być przeznaczone tylko dla wypoczynku dzieci i młodzieży lub zawierać strefę do tego wyodrębnioną, zapewniającą ograniczenie kontaktu z osobami niebędącymi uczestnikami tego wypoczynku.
3. Organizator zapewnia odpowiednią liczbę miejsc noclegowych przy założeniu, że w jednym pokoju lub namiocie są uczestnicy z tej samej grupy, w której prowadzi się zajęcia w trakcie wypoczynku, przy czym na 1 osobę zakwaterowaną w jednym pokoju lub namiocie musi przypadać co najmniej 4 m² powierzchni noclegowej.
4. Organizator musi dysponować infrastrukturą obiektu/obozowiska umożliwiającą zapewnienie izolacji osobom z objawami wskazującymi na wystąpienie infekcji, w tym w szczególności choroby zakaźnej.

5. Liczba uczestników przebywających w obiekcie w zależności od standardu obiektu musi zapewniać zachowanie dystansu pomiędzy uczestnikami podczas pobytu, w tym podczas prowadzenia zajęć.
6. Zakwaterowanie uczestników w obiekcie powinno odbywać się na zasadzie wymiany turnusu, eliminując do minimum kontakt uczestników z różnych turnusów pomiędzy zmieniającymi się turnusami.
7. Pomędzy turnusami obiekt powinien być poddany dodatkowemu sprzątanu i dezynfekcji powierzchni dotykowych – poręczy, klamek, blatów, włączników.
8. Organizator wypoczynku zapewnia środki higieniczne w ilości wystarczającej dla personelu oraz uczestników wypoczynku.
9. Należy zaopatrzyć osoby zatrudnione podczas wypoczynku w indywidualne środki ochrony osobistej, a także uczestników, jeżeli rodzice tego nie zapewnili. Organizator wypoczynku, na wypadek wystąpienia okoliczności zaostżenia ryzyka ponownego wystąpienia wirusa, ma na wyposażeniu również dodatkowe środki w postaci nieprzemakalnych fartuchów z długim rękawem, przyłbic.
10. Należy zapewnić stałą obecność lub możliwość natychmiastowej interwencji pielęgniarki, ratownika medycznego, lub lekarza.
11. Należy przygotować regulamin uczestnictwa, który zawiera zasady bezpieczeństwa uwzględniające stan zagrożenia epidemicznego uwzględniający niniejsze wytyczne.
12. Należy zaplanować bezpieczny sposób zakwaterowania uczestników wypoczynku według podziału przygotowanego przez organizatora i kierownika wypoczynku na grupy wychowawcze.
13. Przed rozpoczęciem wypoczynku należy zorganizować szkolenie kadry wypoczynku z zakresu zachowania zasad bezpieczeństwa w okresie COVID-19. Jeżeli jest to możliwe, szkolenie mogą prowadzić specjaliści ds. bezpieczeństwa i higieny pracy. Podczas szkolenia należy poinformować o unikaniu dotykania dłońmi okolic twarzy zwłaszcza ust, nosa i oczu, zachowywaniu odpowiedniego dystansu, noszeniu maseczek, wietrzeniu, dbaniu o odporność, kondycję fizyczną, zdrowe odżywianie.
14. Należy upewnić się, że pracownicy i uczestnicy wypoczynku mają zapewniony dostęp do miejsc, w których mogą myć ręce mydłem i wodą.
15. Należy wymagać od kadry oraz uczestników wypoczynku regularnego i dokładnego mycia rąk wodą z mydłem (w szczególności przed jedzeniem, po skorzystaniu z toalety) lub dezynfekowania ich środkiem do dezynfekcji rąk (wyłączyć stosowanie środków do dezynfekcji w przypadku dzieci do 6. roku życia).
16. Należy umieścić w widocznym miejscu dozowniki ze środkiem do dezynfekcji rąk przy wejściach do budynku oraz do pomieszczeń wspólnie użytkowanych.
17. Należy zapewnić regularne napełnianie dozowników.
18. Jeżeli kierownik wypoczynku otrzyma zalecenie od inspektora sanitarnego, należy wyznaczyć osobę do pomiaru temperatury uczestnikom oraz kadrze wypoczynku. Pomiaru temperatury dokonuje się rano i wieczorem za zgodą wychowawcy, innej osoby zatrudnionej podczas wypoczynku, rodzica/opiekuna prawnego, pełnoletniego uczestnika wypoczynku (honorowane może być oświadczenie otrzymane od rodzica przed rozpoczęciem wypoczynku).

Wyżywienie:

1. Organizacja stołówki/punktu zbiorowego żywienia powinna zapewniać zachowanie dystansu pomiędzy uczestnikami. Jeżeli jest to możliwe, przy stoliku powinni siedzieć uczestnicy jednej grupy wychowawczej i stosować wytyczne dla gastronomii.
2. Rekomenduje się zmianowe wydawanie posiłków. Po każdej grupie należy dezynfekować blaty stołów i poręcze krzeseł.
3. Wielorazowe naczynia i sztucce należy myć z dodatkiem detergentu w temperaturze min. 60° C lub je wyparzać.
4. Należy stosować bezpieczny sposób przechowywania produktów, zgodnie z obowiązującymi przepisami dotyczącymi bezpieczeństwa i higieny żywienia.
5. W kuchni, w miarę możliwości, należy zwiększyć odległość stanowisk pracy. Szczególną uwagę należy zwrócić na utrzymanie wysokiej higieny mycia i dezynfekcji stanowisk pracy, opakowań produktów, sprzętu kuchennego, naczyń stołowych oraz sztucców.
6. Do pracy w kuchni i stołówce mogą być dopuszczone tylko osoby zdrowe, które nie mają objawów infekcji lub innej choroby, w tym w szczególności zakaźnej oraz nie są poddane obowiązkowej kwarantannie lub izolacji.
7. W przypadku korzystania z cateringu należy wymagać jednorazowych pojemników i sztucców.

Transport uczestników:

1. Dojazd na miejsce wypoczynku (kolonie, obóz) powinien odbywać się w formie dojazdu własnego lub transportem zorganizowanym (także transportem publicznym) zgodnie z obowiązującymi przepisami rozporządzenia Rady Ministrów. w sprawie ustanowienia określonych ograniczeń, nakazów i zakazów w związku z wystąpieniem stanu epidemii
2. Postój w trakcie transportu powinien być zapewniony w miejscach gwarantujących ograniczony do minimum kontakt z osobami trzecimi.
3. Zbiórka przed wyjazdem powinna być zorganizowana w miejscu zapewniającym przestrzeń dla zachowania dystansu. Rodzice odprowadzający dzieci nie powinni wchodzić do autokaru.

Założenia organizacyjne wypoczynku dzieci i młodzieży (kolonii i obozów lub innych form wypoczynku):

1. Organizator zobowiązany jest do opracowania i przedstawienia uczestnikom i ich rodzicom/prawnym opiekunom szczegółowego regulaminu pobytu z zasadami higieny podczas wypoczynku.
2. Organizator zapewnia przeszkolenie kadry wypoczynku w zakresie obowiązujących procedur.
3. Grupa uczestników wypoczynku nie może przekraczać 15 osób (w przypadku dzieci do 10. roku życia oraz grupy mieszanej) i do 20 osób (dzieci powyżej 10. roku życia). W

przypadku kontynuowania pracy śródrocznej grupy uczestników z danej drużyny, świetlicy dopuszcza się inną liczebność.

4. Organizator zapewnia stałą dostępność mydła, płynu dezynfekcyjnego oraz ciepłej wody do użytkowania na terenie obiektu. W pomieszczeniach sanitarnych wywiesza instrukcje (plakaty) dotyczące skutecznego mycia i dezynfekcji rąk. Organizator zapewnienia sprzęt i środki niezbędne do zachowania czystości i stale monitoruje prace porządkowe na terenie miejsca wypoczynku.
5. Należy ograniczyć odwiedziny uczestników przez osoby z zewnątrz (rodziców, dziadków).
6. Personel kuchni i obsługi technicznej nie powinien kontaktować się z uczestnikami i kadrą wypoczynku poza niezbędnymi czynnościami.
7. Organizator zapewnia stałą obecność pielęgniarki lub możliwość natychmiastowej konsultacji z pielęgniarką, ratownikiem medycznym lub lekarzem.
8. Organizator zapewnia dostęp do termometru bezdotykowego oraz regularny pomiar temperatury (rano i wieczorem) uczestnikom wypoczynku i kadrze wypoczynku.
9. Pomieszczenie umożliwiające natychmiastowe odizolowanie uczestnika lub kadry wypoczynku, u której wystąpiły objawy choroby.
10. Zapewnienie szybkiego kontaktu z lekarzem w sytuacji wystąpienia objawów chorobowych, który zdecyduje o możliwości pozostania dziecka w miejscu wypoczynku lub konieczności niezwłocznego odebrania go przez rodziców lub prawnych opiekunów.
11. Należy ograniczyć w obiekcie/obozowisku przebywanie osób z zewnątrz do niezbędnego minimum (z zachowaniem zasad reżimu sanitarnego: m.in. zakrywanie ust i nosa przy pomocy maseczki, stosowanie rękawiczek jednorazowych lub dezynfekcja rąk, dopuszczanie tylko osób zdrowych).
12. W miarę możliwości nie należy angażować do prowadzenia zajęć z uczestnikami wypoczynku i innej aktywności kadry powyżej 60. roku życia.

Realizacja programu:

1. Program wypoczynku (np. kolonii, obozu) powinien być realizowany zgodnie z nakazami i zakazami, wynikającymi z obowiązujących przepisów Rady Ministrów w sprawie ustanowienia określonych ograniczeń, nakazów i zakazów w związku z wystąpieniem stanu epidemii.
2. Infrastruktura obiektu i sprzęt sportowy, pływający powinny być regularnie czyszczone z użyciem detergentu lub innych środków dezynfekujących.
3. Minimalna przestrzeń do prowadzenia zajęć w pomieszczeniu nie może być mniejsza niż 4 m² na 1 osobę.
4. Przybory sportowe i programowe należy dokładnie czyścić i dezynfekować.
5. Sale do prowadzenia zajęć muszą być regularnie wietrzone, sprzątane i dezynfekowane.
6. Przebywanie na plażach i kąpieliskach ogólnie dostępnych powinno być zapewnione w sposób ograniczający bezpośredni kontakt z osobami trzecimi, np. przez wyznaczenie przestrzeni dla grupy.

Higiena:

1. Kadra i uczestnicy muszą regularnie myć ręce wodą z mydłem.
2. Codzienne prace porządkowe wymagają dodatkowej dezynfekcji powierzchni dotykowych – poręczy, klamek, blatów, włączników.
3. Należy zapewnić bieżącą dezynfekcję toalet.
4. Prowadząc dezynfekcję, należy ściśle przestrzegać zaleceń producenta środka do dezynfekcji.

Kadra wypoczynku dzieci i młodzieży:

1. Wszystkie osoby zapewniające realizację programu wypoczynku (w tym wychowawcy, instruktorzy, kadra kierownicza, kierowcy, obsługa obiektu) muszą być zdrowe, bez objawów infekcji lub innej choroby, w tym w szczególności zakaźnej oraz nie mogą podlegać obowiązkowej kwarantannie lub izolacji.
2. Organizator zobowiązany jest przygotować i zapoznać kadrę wypoczynku z procedurą postępowania na wypadek podejrzenia zakażenia koronawirusem lub zachorowania na COVID-19 zgodnie z zaleceniami Głównego Inspektora Sanitarnego. Zawsze w przypadku wątpliwości należy zwrócić się do właściwej powiatowej stacji sanitarno-epidemiologicznej w celu konsultacji lub uzyskania porady.
3. Organizator zobowiązany jest zakwaterować kadrę w obiektach lub namiotach spełniających warunki bezpieczeństwa (opinia straży pożarnej, dopuszczenie obiektu do użyteczności publicznej).
4. Umieścić w łatwo dostępnym miejscu numery telefonów do stacji sanitarno-epidemiologicznej, służb medycznych.
5. Przygotować ścieżki szybkiej komunikacji z rodzicami lub opiekunami prawnymi uczestników wypoczynku.
6. Należy ustalić szybkie sposoby komunikacji kierownika wypoczynku z rodzicem lub prawnym opiekunem i organizatorem wypoczynku, np. w przypadku sytuacji podejrzenia zakażenia lub wystąpienia jakichkolwiek komplikacji podczas pobytu na wypoczynku.
7. Należy zabezpieczyć możliwość szybkiego uzupełniania kadry z kwalifikacjami w przypadku absencji z powodu choroby lub konieczności poddania się kwarantannie.

III. Procedury zapobiegawcze: podejrzenie zakażenia koronawirusem u uczestnika, kierownika lub wychowawcy wypoczynku podczas wypoczynku

1. Kierownik wypoczynku lub wskazana przez niego osoba w przypadku wystąpienia u uczestnika wypoczynku, kadry wypoczynku lub innego pracownika, w tym pracownika obiektu, w którym organizowany jest wypoczynek, niepokojących objawów sugerujących zakażenie koronawirusem, niezwłocznie odizoluje osobę w oddzielnym pomieszczeniu oraz skontaktuje się telefonicznie z lekarzem podstawowej opieki zdrowotnej w celu uzyskania teleporady medycznej, a w razie pogarszania się stanu

zdrowia zadzwoni pod nr 999 lub 112 i poinformuje o możliwości zakażenia koronawirusem.

2. Zaleca się ustalenie miejsca odosobnienia, w którym ma przebywać osoba, u której wystąpiły niepokojące objawy sugerujące zakażenie koronawirusem, oraz przeprowadzenie dodatkowego sprzątnięcia, zgodnie z procedurami zakładowymi oraz zdezynfekowanie powierzchni dotykowych (klamki, poręcze, uchwyty).
3. Bezwzględnie należy zastosować się do zaleceń Państwowego Powiatowego Inspektora Sanitarnego w zakresie dodatkowych działań i procedur związanych z zaistniałym przypadkiem.
4. Kadra wypoczynku, sprawująca opiekę nad uczestnikami wypoczynku, powinna zostać poinstruowana przez organizatora o procedurze postępowania w przypadku podejrzenia wystąpienia zakażenia koronawirusem podczas wypoczynku, w tym o konieczności powiadomienia stacji sanitarno-epidemiologicznej.
5. Kadra wypoczynku, sprawująca opiekę nad uczestnikami wypoczynku, jest zobowiązana powiadomić kierownika wypoczynku oraz rodzica/opiekuna prawnego dziecka o każdym niepokojącym symptomie zaobserwowanym u uczestnika wypoczynku.
6. Zaleca się bieżące śledzenie informacji na rządowej stronie internetowej <https://www.gov.pl/web/koronawirus>, Ministerstwa Zdrowia (<https://www.gov.pl/web/zdrowie>) oraz Głównego Inspektoratu Sanitarnego (<https://www.gov.pl/web/gis>) a także aktualnie obowiązujących przepisów prawa.

IV. Procedury postępowania w przypadku podejrzenia u osoby z zewnątrz zakażenia koronawirusem

1. Ustalenie listy osób obecnych w tym samym czasie co osoba z zewnątrz i zalecenie stosowania się do wytycznych odnoszących się do osób, które miały kontakt z zakażonym dostępnymi na stronie <https://www.gov.pl/web/koronawirus/mialem-kontakt-z-osoba-zakazona-koronawirusem> Głównego Inspektora Sanitarnego i na stronie <https://www.gov.pl/web/koronawirus> oraz <https://gis.gov.pl/odnoszacych-sie-do-osob-ktore-mialy-kontakt-z-zakazonym>.
2. Dokładne zdezynfekowanie przestrzeni, w której przebywała zakażona osoba z zewnątrz (ze wskazaniem, że nie mamy pewności, czy w momencie świadczenia usługi dana osoba była już zakażona), oraz zdezynfekowanie rzeczy, które były wykorzystywane w trakcie wizyty.

V. Stacjonarne obozy pod namiotami oraz obozy wędrowne prowadzone metodą harcerską

1. Wymagania higieniczno-sanitarne w związku z epidemią COVID-19 podczas wypoczynku dzieci i młodzieży prowadzonego metodą harcerską w formie stacjonarnych obozów pod namiotami i obozów wędrownych, przy zachowaniu zamierzonego, w szczególności wychowawczego, celu wypoczynku, stosuje się wg

zapisów aneksu do Instrukcji Głównego Inspektora Sanitarnego dla stacjonarnych obozów pod namiotami.

Załączniki – instrukcje:

- mycia rąk
<https://gis.gov.pl/wp-content/uploads/2020/03/mycie-r%c4%85k-A4-druk.pdf>
- dezynfekcji rąk
<https://gis.gov.pl/aktualnosci/jak-skutecznie-dezynfekowac-rece/>
- prawidłowego zdejmowania maseczki
<https://gis.gov.pl/aktualnosci/jak-prawidlowo-nalozyc-i-zdjac-maseczke/>
- prawidłowego zdejmowania rękawiczek
<https://gis.gov.pl/aktualnosci/koronawirus-jak-prawidlowo-nalozyc-i-zdjac-rekawice/>
- Wykaz Produktów Biobójczych
<http://bip.urpl.gov.pl/pl/biuletyny-i-wykazy/produkty-biob%C3%B3jczye>